

Dit profiel dient gelezen, geïnterpreteerd en gebruikt te worden in combinatie met de leeswijzer, waarin de noodzakelijke uitleg van de verschillende paragrafen vermeld is.

Duinen met *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*) (H2170)

Verkorte naam: *Kruipwilgstruwelen*

1. Status

Habitatrichtlijn Bijlage I (inwerkingtreding 1994)

2. Kenschets

Beschrijving: het habitattype betreft door Kruipwilg (*Salix repens*) gedomineerde begroeiingen in de duinen (of verwante plaatsen in het kustgebied), op vochtige of natte plaatsen. Ze vormen een successiestadium dat volgt op vegetaties die behoren tot de Vochtige duinvalleien (H2190). Ze ontwikkelen zich op plaatsen waar zich een laag ruwe humus heeft weten op te bouwen. Rond en Klein wintergroen zijn kenmerkende plantensoorten. De soortenrijkste struwelen zijn op plekken te vinden die niet te zeer ontkalkt zijn.

Begroeiingen met Kruipwilg zijn geenszins tot dit habitattype beperkt. Nauw verwant aan dit habitattype zijn kruipwilgstruwelen met kraaihei: deze behoren tot Duinheiden met kraaihei (H2140). Natte duinvalleien waarin kruipwilg een ondergeschikte rol speelt, behoren evenmin tot het habitattype (ze kunnen wel tot H2190 behoren, maar als Grauwe of Georde wilg domineert, is het geen habitattype meer). Kruipwilgbegroeiingen op droge plaatsen kunnen voorkomen binnen droge duingraslanden (H2130); indien Duindoorn domineert, betreft het Duindoornstruwelen (H2160).

Relatief belang binnen Europa: groot

Het habitattype is wijd verspreid langs de Atlantische kust, waarbij ons land centraal ligt in het verspreidingsgebied.

3. Definitie

Vegetatietypen

Code vegetatie-type	Nederlandse naam vegetatietype	wetenschappelijke naam vegetatietype	Goed/Matig	beperkende criteria	alleen in mozaïek
9-RG1-[9]	Rompgemeenschap met Addertong en Duinriet van de Klasse der kleine zeggen	<i>RG Ophioglossum vulgatum-Calamagrostis epigejos-[Parvocaricetea]</i>	M	mits op vochtige plaatsen in het kustgebied en kruipwilg dominant	
20Ab4	Associatie van Wintergroen en Kruipwilg	<i>Pyrolo-Salicetum</i>	G	mits op vochtige plaatsen in het kustgebied	
36Aa2c	Associatie van Grauwe wilg (subassociatie met Kruipwilg)	<i>Salicetum cinereae salicetosum repentis</i>	M	mits op vochtige plaatsen in het kustgebied en kruipwilg dominant	

4. Kwaliteitseisen habitattype

a. Abiotische randvoorwaarden

Zuurgraad	basisch	neutraal-a	neutraal-b	zwak zuur-a	zwak zuur-b	matig zuur-a	matig zuur-b	zuur		
Vochttoestand	diep water	ondiep permanent water	ondiep droog-vallend water	's winters inunderend	zeer nat	nat	zeer vochtig	vochtig	matig droog	droog
Zoutgehalte	zeer zoet	(matig) zoet	zwak brak	licht brak	matig brak	sterk brak tot zout				
Voedselrijkdom	zeer voedselarm	matig voedselarm	licht voedselrijk	matig voedselrijk-a	matig voedselrijk-b	zeer voedselrijk	uiterst voedselrijk			
Overstromings-tolerantie	dagelijks lang	dagelijks kort	regelmatig	incidenteel	niet					

b. Typische soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Categorie ¹
Klein wintergroen	<i>Pyrola minor</i>	Vaatplanten	K
Rond wintergroen	<i>Pyrola rotundifolia</i>	Vaatplanten	K

c. Overige kenmerken van een goede structuur en functie

- Optimale functionele omvang: vanaf honderden m².

5. Kwaliteitseisen omgeving

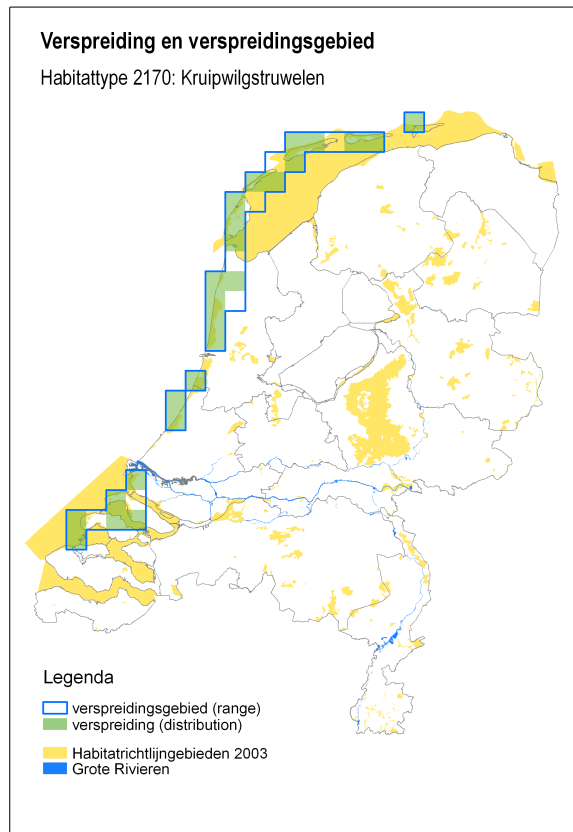
Toevoer van grondwater is noodzakelijk. Instuiving van kalkhoudend zand voorkomt verdere verzuring en bevordert de instandhouding van dit type. Periodieke verjonging en nieuwvorming van duinvalleien is nodig voor instandhouding op de lange termijn.

Gevoeligheid voor stikstofdepositie: gevoelig.

6. Huidig voorkomen

Het habitattype komt voor in de duingebieden van Schouwen tot Schiermonnikoog, en daarnaast ook in de Grevelingen. De huidige oppervlakte van het habitattype bedraagt naar schatting 700 hectaren.

¹ K = karakteristieke soort

7. Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends

In de afgelopen eeuw zijn de valleien in de Hollandse vastelandsduinen verdroogd. Deze verdroging heeft waarschijnlijk weinig negatieve gevolgen gehad voor het habitatype. Het zwaartepunt van de verspreiding ligt namelijk vooral op de Waddeneilanden.

De oppervlakte van het habitatype verschilt van jaar tot jaar. Daarbij vindt enerzijds toename plaats vanuit pionierbegroeiingen in jonge duinvalleien. Anderzijds treedt afname op door voortgaande successie naar hoger opschietend wilgenbroekstruweel en berkenbroekbos.

Recente ontwikkelingen

Voor herstel van jongere successiestadia in duinvalleien zijn hier en daar kruiwilgstruwelen verwijderd. Dit heeft echter niet geleid tot wezenlijke veranderingen in verspreiding, oppervlakte of kwaliteit. Bovendien zullen deze herstelmaatregelen op termijn een bijdrage leveren aan een meer duurzame instandhouding van het habitatype.

Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied: gunstig

Het verspreidingsgebied is in de afgelopen decennia min of meer stabiel.

Beoordelingsaspect oppervlakte: gunstig

De oppervlakte van het habitatype is in de loop van de laatste decennia min of meer stabiel.

Beoordelingsaspect kwaliteit: gunstig

1. **Abiotische randvoorwaarden:** hier wordt in de meeste gebieden aan voldaan.

2. **Typische soorten:** beide soorten wintergroen staan weliswaar op de Rode Lijst, maar zijn niet zeer zeldzaam.

3. **Overige kenmerken:** hier wordt in de meeste gebieden aan voldaan.

Beoordelingsaspect toekomstperspectief: gunstig

Het beheer van de duinen is gericht op handhaving en verbetering van de omstandigheden in de vochtige en natte delen: herstel en nieuwvorming van jonge successiestadia (behorend tot habitatype H2190), geregeld en op voldoende plaatsen, door afgraven, verstuing of natuurlijke duinvorming. In deze Vochtige duinvalleien kan zich dan binnen 10 à 15 jaar het habitatype Kruiwilgstruwelen ontwikkelen.

Landelijke instandhoudingsdoelstelling

Behoud verspreiding goed ontwikkelde vormen, behoud maar lokaal uitbreiding oppervlakte van goed ontwikkelde vormen en behoud maar lokaal verbetering kwaliteit. De oppervlakte matig ontwikkelde vormen mag afnemen ten gunste van uitbreiding van habitatype Vochtige duinvalleien (H2190).

Streefbeeld bij de landelijke instandhoudingsdoelstelling

Er wordt gestreefd naar een goede kwaliteit in ten minste 50% van het oppervlak, verdeeld over de verschillende duinregio's, met een accent op de Waddeneilanden. De - voor het duurzaam behoud op lange termijn noodzakelijke - nieuwvorming van vochtige duinvalleien heeft bij voorkeur plaats op plekken waar het habitatype in matige vorm aanwezig is.

De in 2007 aan de Europese Commissie gerapporteerde referentiewaarden voor verspreidingsgebied en voor oppervlak zijn "gelijk aan huidig".

Oordeel: gunstig

Aspect	1994	2004	2007
Verspreiding	Gunstig	Gunstig	Gunstig
Oppervlakte	Gunstig	Gunstig	Gunstig
Kwaliteit	Gunstig	Gunstig	Gunstig
Toekomst-perspectief	Gunstig	Gunstig	Gunstig
Beoordeling Svl	Gunstig	Gunstig	Gunstig

8. Bronnen

-